

EKONOMISKT OBEROENDE

Kvinnor på landsbygden

Nyhetsbyrån IPS publicerade 11 januari en artikel av Dalia Acosta om ett utvecklingsprojekt som inleddes för åtta år sedan för att främja livsmedelsproduktionen bland småbönder. En tvärvetenskaplig grupp från jordbruksinstitutet INCA leder projektet, som kallas PIAL – Programmet för lokala förbättringar i jordbruket.

Acosta skriver om Maria Valido och hennes man Agustin Pimentel som driver ett litet jordbruk i San Andrés, i en dalgång omgiven av de märkliga bergsformationer som kallas 'mogotes', i Pinar del Rio drygt 12 mil väster om Havanna.

"När vi började använda PIALs utsäde fann vi att det skapade helt nya möjligheter", berättar Valido. Försöken ledde fram till ett projekt för lokal produktion av djurfoder genom odling av olika sorters bönor, majs och hirs. Nu är de inte längre beroende av statlig tilldelning av djurfoder och inkomsterna från jordbruket har ökat. Maria och Agustin har också börjat tillämpa bättre metoder för jordmånsförbättring, och försöksodlingar med olika sorters rotfrukter och grönsaker har slagit väl ut.

Det var kontakter med andra deltagare i PIAL-projektet som stimulerade Maria att starta en egen grönsaksodling och börja med inläggningar av tomater, mango och citrusfrukter för hushållsbehov. "Projektet ger oss kvinnor en chans att skapa en egen ekonomi och bli mer oberoende", är hennes slutsats.

San Andrés har drygt 3.500 invånare. En del bor i små byar, men några hundra bönder lever för sig själva under enkla omständigheter – en fjärdedel saknar el. Många lever i stort sett på självhushållning, med jordbruksmetoder som kan leda till markförstörelse.

Enligt artikeln var det möjligheten till nya inkomster genom att sälja inläggningar och kryddor som gjorde Zoila Plasencia intresserad. Hon hör nu till dem som propagerar för ökad tillverkning av inläggningar och kryddor för lokalt bruk – en typ av småföretagsamhet som kan ge arbetsmöjligheter till både yngre och kvinnor.

"I våra trakter är det väldigt svårt för bondkvinnor att hitta betalda jobb, och många ägnar sig mest åt hushållsarbete," berättar Ania Yong, en av INCAs medarbetare som samordnade projektets andra lokala festival i San Andrés i december förra året. Hon bekräftar kvinnornas erfarenheter av vad projektet betyder för deras inkomster och poängterar också värdet av bättre mathållning för familjernas hälsa.

Närmare hälften av invånarna på landsbygden är kvinnor, och de utgör en dryg tiondel av landets befolkning på 11,2 miljoner. Sedan starten år 2000 har projektet utvecklat verksamhet i nio av Kubas fjorton län. Det stöds nu av en mängd olika institutioner; universitet, forskningsinstitut, kubanska och utländska enskilda organisationer,

biståndsorganisationer och statliga myndigheter med jordbruks- och miljöansvar.

Programmet omfattar fem huvudområden: träning och kommunikation, forskning, djurhållning, förbättrat utsäde samt integrerad jordbruksskötsel. Jämställdhetsfrågor finns med i alla fem områden.

"Idén är att ge kvinnor möjlighet att delta i något av de fem områdena, ge dem tillgång till programmets olika resurser och samtidigt granska vilken nytta de har av programmet," säger Nénsida Permuy som ansvarar för jämställdhetsfrågor i PIAL-projektet i Holguín, närmare 70 mil öster om Havanna.

"Vi arbetar för ökad jämställdhet i lokalsamhällena genom att alltid pröva hur verksamheten motsvarar jämställdhetskrav," förklarar Permuy. Hon har funnit att allt fler kvinnor ansluter sig till jordbrukskooperativ, medan andra söker sig till vidare studier eller prövar andra vägar att bidra till familjens ekonomi.

Eva Björklund Källa IPS 0801 11, översättning Egerö

SAMHÄLLELIG INFRASTRUKTUR BYGGS UT

Cirka 7 200 byggprojekt för hälsovård, utbildning, kultur och sport har slutförts sedan år 2000. Där ingår 1 104 skolor, tjänstebostäder för lärare, ett nätverk av tekniska gymnasier, IT-universitetet, renovering och ombyggnad av 250 vårdcentraler, nybyggnad av 600 sjukgymnastikavdelningar samt ombyggnad och modernisering av sjukhus. Planerna för 2008 prioriterar bostadsbyggande, reparation av genomfarter, installationer inom nationella energiprogrammet, anläggningar inom livsmedelsindustrin, vattenledningsnätet och turistnäringen. Upprustning av vårdcentraler och sjukhus kommer att fortsätta. För att klara detta satsar kubanerna att ytterligare utveckla lokal produktion av byggmaterial, installationer, elektricitet och vattenförsörjning.

Eva Björklund. Källa: ACN 080110. Översättning Arrhed